УДК 81'255.4
DOI https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.43.4.20

Пелепейченко Л. М.
доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри філології, перекладу та стратегічних комунікацій
Національної академії Національної гвардії України

ОБРАЗНІ КОМПОНЕНТИ ОРИГІНАЛУ ЯК ОРІЄНТИР У ПЕРЕКЛАДІ МЕТАФОРИ ПОЕТИЧНОГО ТЕКСТУ

Анотація. Статтю присвячено проблемі відтворення метафори в перекладі поетичного тексту. Узагальнено інформацію про специфіку перекладу поетичного тексту та підходи до роботи з метафорою, наявною в ньому. Викладено загальноприйнятий підхід до збереження метафори в тексті перекладу: її відтворення є бажаним, якщо не суперечить естетичним нормам перекладу. На матеріалі аналізу перекладів відомих талановитих перекладачів показано, що вони часто нехтують точністю передачі метафоричної образності на користь відтворення прагматичної функції. Доведено, що в разі нехтування основними образами-компонентами прагматична функція метафори загалом може бути відтворена у тексті перекладу, проте втрачаються ознаки, що репрезентують картину світу автора (чи авторки), почуття, оцінки, особливості ідіостилю. Доцільність збереження чи ігнорування основних образів-компонентів оригіналу залежить не тільки від належності тексту до художнього стилю, а ще й від різновиду прагматичної функції тексту. Якщо його прагматична функція – розсмішити адресата, то основними образами-компонентами оригіналу в перекладі можна знехтувати, оскільки гумор є специфічним у представників різних мовних спільнот. Інші прагматичні функції поетичних текстів зумовлюють необхідність відтворення основних образів-компонентів метафори з метою репрезентації картини світу й ідіостилю авторів. Важливим чинником вибору стратегії перекладацької діяльності є фактор адресата перекладу, з огляду на який допускається заміна основного образу-компонента за умови відтворення авторських інтенцій.

Обґрунтовано умови, що забезпечують повноцінне відтворення метафоричної образності оригіналу в тексті перекладу: виокремлення основних образів-компонентів, що утворюють метафору, і допоміжних, які підсилюють виразність образу; виявлення прагматичної функції метафори в тексті оригіналу і її збереження в перекладі; забезпечення повного розуміння авторських інтенцій адресатом перекладу. Доведено, що основні образи-компоненти мають бути обов'язково представлені в тексті перекладу, допоміжні – за можливістю.

Ключові слова: метафора, основні образи-компоненти, допоміжні компоненти, переклад, прагматична функція, адресат перекладу.

Постановка проблеми. У мовознавстві та теорії перекладу є проблеми, які ніколи не втрачають своєї актуальності. Інтерес до них пояснюється складністю і навіть загадковістю самих явищ. До того ж, кожен новий підхід до аналізу мовних явищ (функціонально-семантичний, когнітивний чи лінгвопрагматичний) висвітлює і нові нюанси перекладу. До таких «довічних» належить і комплекс проблем, пов'язаних із дослідженням метафори й особливостей її відтворення в перекладі. Важливість наукових студій у згаданій царині цілком зрозуміла: від того, як метафоричний образ, створений автором, буде інтерпретований і осмислений адресатом, залежить не тільки розуміння авторських інтенцій, загальне враження від тексту, але і реалізація його естетичного, дидактичного і впливового потенціалу. Якщо розглядати зазначене питання в аспекті міжкультурної комунікації та проблем перекладу, то відтворення метафори оригіналу необхідне ще й для досягнення адекватності перекладу, а в підсумку – для успішного діалогу культур автора оригіналу і читача перекладу. Незважаючи на наявність великої кількості праць, присвячених означеній проблемі [1–6], її не можна вважати вивченою вичерпно. Так, потребує подальшого осмислення питання про фактори, що зумовлюють створення метафоричного образу і його сприйняття реципієнтом перекладу, про роль власне мовних та екстралінгвістичних ознак у сутнісних характеристиках метафоричної образності та багато інших. Серед множинності прогалин у вивченні особливостей перекладу метафори нашу увагу привернуло питання про специфіку відтворення в перекладі метафоричної образності поетичного тексту. Щодо прозаїчного тексту назване питання загалом вивчене [1; 3; 5–7], проте поетичний текст накладає низку обмежень на роботу з образними одиницями. Рима, яка визначає специфіку поетичного тексту, часто зобов'язує перекладача відмовитися від використання в перекладі метафоричної одиниці оригіналу. Перекладач вимушений чимось нехтувати: або метафоричною одиницею на користь рими, або римою на користь метафори. Жоден із варіантів не є прийнятним, тому пошуки оптимального рішення слід продовжувати, що підтверджує актуальність теми цієї статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ознайомлення з теоретичними джерелами дозволило виразно побачити й особливості осмислення метафори як засобу репрезентації авторської картини світу [5; 7], і загальні підходи до роботи перекладача з метафорою [1–4], і труднощі цієї роботи, які перекладачі намагаються подолати різними шляхами, і перспективи, що спонукають до подальших пошуків оптимального вирішення проблеми. Передусім відзначимо: серед теоретиків перекладу немає одностайності навіть у питанні, наскільки точно слід відтворювати метафору. Так, Пітер Ньюмарк вважає, що авторські метафори необхідно максимально точно передавати в перекладі, однак не заперечує і той факт, що надмірне слідування оригіналу може спричинити абсолютний дисбаланс у поетичному тексті [6]. Вказуючи на складність перекладу авторських метафор, Вілен Комісаров стверджував, що слід уникати буквального перекладу наскільки це можливо, бо ми ризикуємо отримати далекий від мови перекладу образ, не властивий їй [3].

У теорії перекладу сформулювали закон збереження метафори; переконливо обґрунтована низка прийомів, до яких звертаються перекладачі, відтворюючи метафору [1; 3; 4; 6]. До них належать такі:

1. Якщо метафоричний образ є зрозумілим, близьким для носія іншої мови, то його зберігають.
2. Якщо прямого відповідника в мові перекладу немає, метафору оригіналу замінюють еквівалентом.
3. Якщо еквівалент неточно передає метафоричний образ, перекладають за допомогою порівняння.
4. Якщо метафоричний образ може бути незрозумілим реципієнту перекладу, його зберігають, проте додають пояснення.
5. Якщо не влаштовує жоден із наведених способів, використовують перефразування.

Мета дослідження, репрезентованого в цій статті, – виявити умови, що забезпечують повноцінне відтворення метафоричної образності оригіналу в перекладі поетичного тексту.

Виклад основного матеріалу. У численних дослідженнях науковців обґрунтовані способи перекладу метафоричних одиниць оригіналу, показані прагматичні функції метафори та шляхи їх збереження в тексті перекладу. Здавалось би, що проблема вирішена, проте кожний новий поетичний текст як об'єкт перекладу спонукає до сумнівів і роздумів. Чи повною мірою доніс перекладач до реципієнта перекладу картину світу автора оригіналу? Чи точно відтворив його задум, інтенції, виражені в кожному фрагменті поетичного твору? Наскільки врахував перекладач можливості сприйняття думок і почуттів поета носієм іншої мови, представником іншої комунікативної культури? Відповідь на наведені і багато інших питань поки що перебуває в стадії пошуку.

Складається враження, що необхідність відтворення метафори в перекладі є аксіомою. Проте у практиці діяльності не всі перекладачі та не завжди дотримуються вказаної вимоги. Розглянемо тексти відомих перекладачів, які не викликають сумнівів у високій якості перекладу [8]. Зауважимо, що у виборі матеріалу для аналізу ми брали до уваги два фактори. По-перше, намагалися вибирати тексти попередніх століть, які можуть виявитися більш складними для розуміння сучасним реципієнтом перекладу. По-друге, до аналізу були залучені передусім ті англомовні тексти, переклади яких у виконанні різними перекладачами мають значні відмінності.

Уривок із вірша Шарлотти Бронте «Life» так відтворений різними перекладачами:

Sometimes there are ***clouds of gloom****,*
But these are transient all;
If the shower will make
the roses bloom,
O why lament its fall?
Life. Шарлотта Бронте

Переклад Миколи Шошуна:
Пускай у неба хмурый вид –
Промчатся облака;
А ливень розы оживит,
Увядшие слегка.

Переклад Софії:
А иногда бушует шторм,
И ливень льет стеной…
Но это все пройдет, потом,
Сменится мгла лучей порой.

Як бачимо, метафора, виділена нами в тексті оригіналу жирним шрифтом, не відтворена в жодному із текстів перекладу, і все ж основні думки і почуття авторки передані. У перекладі Миколи Шошуна здійснена заміна образів: *хмари смутку – хмурый вид;* в оригіналі немає семантичного компоненту «швидко» – у нього *промчатся облака*, запитання оригіналу, яке спонукає читача самому дійти думки про те, що смуток мине, не відтворено. В оригіналі з використанням питального речення фактично стверджується, що квіти все ж не зів'януть (тобто смуток мине, все буде добре). У перекладі вони вже *увядшие слегка*.

У перекладі Софії замінено майже всі метафоричні образи: замість смутку постає тема шторму і зливи, проте відтворена основна інтенція поетеси – переконати, що сумні дні минуть. Отже, якщо завданням перекладача є тільки відтворення в перекладі основної думки поета, представленої в оригіналі, і не більше, то метафоричними образами оригіналу талановиті перекладачі дозволяють собі знехтувати. За такого підходу реципієнт перекладу добре зрозуміє основну інтенцію автора чи авторки, отримає естетичну насолоду, проте сприйняття картини світу, яке є однією з ознак авторського ідіостилю (а часто і національного світосприйняття), втрачається.

Намагаючись вийти із зачарованого кола перекладацької діяльності «авторська картина світу – рима – прагматичний потенціал – рима – фактор адресата – рима», ми спробували використати образні блоки, створені автором оригіналу. Робочу гіпотезу наших пошуків сформулюємо так. Якщо немає можливості перекласти метафору оригіналу, доцільно виокремити образні блоки, що формують метафору, і відтворити їх у тексті перекладу. Образними блоками ми називаємо сукупність образних компонентів (домінантних ознак), репрезентованих метафорою. Вони з достатнім ступенем повноти подають образне світосприйняття автора. Іншими словами, ми здійснюємо пробу своєрідного компонентного аналізу метафоричного образу. Розглянемо методику виокремлення ознак на конкретних прикладах.

У метафоричних блоках виокремлюємо основні образні компоненти, що передають домінантні ознаки метафори та зв'язки між ними, і допоміжні компоненти, які посилюють ті чи інші мотиви, забезпечують виразність створеного уявлення чи образу. Основні передають почуття, оцінки, особливості сприйняття автором (чи авторкою) оригіналу картини світу; допоміжні – посилюють образ, його виразність або передають інші авторські інтенції. У наведеному фрагменті оригіналу основними вважаємо такі:

– образ ***clouds of gloom.*** Відновлюємо зв'язки між уявленнями в картині світу авторки: Хмари закривають сонце, світ тьмяніє, стає не таким виразним. Так само, як хмари закривають сонце, смуток обмежує почуття щастя. Хмари рухливі, вони пропливають, і сонце знову сяє. Смуток теж мине, а з ним повернеться і почуття щастя. Отже, перекладачеві необхідно відтворити блоки ознак: S1 (негативна ознака) закриває, обмежує S2 (позитивну ознаку); S1 не вічна, вона мине. S2 залишиться;

– образ троянд, які розквітають після зливи. Тут зв'язок установлений таким чином: зливу важко витримати, проте після неї розквітають троянди. – Смуток важко витримати, проте він мине, і знову буде почуття щастя. Як бачимо, фактично ті самі блоки.

Допоміжними компонентами виступають форма запитання і посилення ідеї тимчасовості смутку через використання прямого значення слова (*Sometimes*), а також прямого твердження про те, що все у світі відходить у минуле*:* ***these are transient all.***

Основні образні компоненти ми намагалися передати за можливості точно, допоміжні компоненти відтворювали не завжди. Наш переклад:

Хмари смутку вас оповивають?
Зникне сум, розвіється як вітер.
Злива, що троянди омиває,
Пройде. Та хіба зів'януть квіти?

Ми передали основні блоки, зв'язки між образами: хмари – смуток, хмари пропливають – смуток теж мине. Проте довелося додати образ вітру, якого не було в оригіналі. Маємо і втрати: зник допоміжний компонент, який посилює мотив короткочасності – *іноді*. Щоправда, ми знайшли виправдання трансформаціям: мотив короткочасності передали через питальний тип речення і значення слова *оповивають* (оповивають – ця дія не є постійною). Та чи сприймуть такі зміни реципієнти перекладу?

У пошуках відповіді на поставлене запитання довелося звернутися до міні-опитування. Студентам спеціальності «Філологія» спеціалізації «Переклад» було запропоновано два переклади аналізованого поетичного тексту, створені автором цієї статті: поданий вище і ще один, він ближчий до тексту, але програє в ліричності:

Хмари смутку іноді бувають,
Пройде він, в минуле все порине.
Після злив троянди розквітають.
То ж чому оплакуємо зливи?

Було поставлено два запитання: 1) Який із перекладів більше подобається і чому? 2) Що б Ви змінили в кожному з перекладів?

Із 30 майбутніх перекладачів 18 обрали другий переклад, мотивуючи вибір тим, що він ближчий до тексту. 12 обрали перший переклад – їм здалося, що він більш ліричний (8), краще передає мотив суму (4). Цікавими виявилися відповіді на друге запитання: 16 із інформантів здійснили контамінацію двох перекладів, внаслідок якої вийшов у всіх схожий варіант. Відмінності стосувалися останнього рядка:

Хмари смутку вас оповивають?
Пройде він, в минуле все порине.
Після злив троянди розквітають.
То ж чому оплакуємо зливи?(То ж чому так тяжко нам у зливи?; То ж чому не любимо ми зливи?; То ж чому на душу тиснуть зливи?; То ж чому нудьгуємо у зливи?).

Як видно із відповідей, допоміжні компоненти оригіналу (слово *іноді*, запитання тільки в останньому рядку) були проігноровані інформантами; основні образні компоненти та зв'язки між ними збережені; надавалася перевага перекладу, ближчому до тексту. Велика увага зверталася на ліричність тексту, яку інтерпретуємо як збереження його прагматичних функцій: вираження почуттів і вплив на почуття.

На матеріалі аналізованого невеликого тексту робоча гіпотеза загалом підтвердилася, проте з деяким уточненням: основні образні компоненти, що передають домінантні ознаки метафори, мають бути відтворені; допоміжні компоненти, які посилюють виразність образу, – необов'язково.

Стосовно останньої з названих ознак виникає ще один сумнів: якою мірою в перекладі можна нехтувати авторськими образами заради відтворення прагматичної функції?

Ознайомлення з перекладами майстрів слова свідчить, що в окремих випадках ігнорування авторської образності вони вважають не тільки прийнятним, а й необхідним. Можливо, тому так різняться переклади вірша з дитячої книги «Аліса в країні чудес» [9–11]:

The Hatter: Twinkle, twinkle, little bat!
How I wonder what you're at!
Up above the world you fly,
Like a tea-tray in the sky.
Dormouse: Twinkle – Twinkle – Twinkle!

В. Набоков, Л. Яхнін, Б. Заходер повністю відмовилися від образу маленького кажана, який високо літає і мерехтить, нагадуючи тацю для чаю в небі. Вони зберегли ефект гумору й образ дівчинки, що тільки-но прокинулася і повторила слово, яке почула:

В. Набоков:
Рыжик, рыжик,
где ты был?
На полянке дождик пил!
Выпил каплю, выпил две –
Стало сыро в голове.
Соня: Сыро – сыро – сыро.

В. Набоков:
Рыжик, рыжик, где ты был?
На полянке дождик пил!
Выпил каплю, выпил две –
Стало сыро в голове.
Соня: Сыро – сыро – сыро.

Б. Заходер:
Крокодильчики мои,
Цветики речные!
Что глядите на меня
Прямо как родные?
Это кем хрустите вы
В день веселый мая,
Средь нескушанной травы
Головой качая?
Тут Соня встрепенулась и
запела сквозь сон:
Чая – чая – чая.

Л. Яхнін:
Раз, два, три, четыре, пять.
Вышел зайчик пострелять.
Тихо – ушки на макушке –
Притаился на опушке...
Вдруг охотник выбегает,
А ружье само стреляет!
Пиф-паф! Ой-ой-ой!
Испугался зайчик мой!
Соня: Ой-ой-ой.

О. Сєдокова зберегла порівняння з тацею в небі, проте порівнювала з нею не кажана, а нічного птаха сімейства сов – пугача:

О. Сєдокова

Ты мигаешь, филин мой!
Я не знаю, что с тобой!
Высоко же ты над нами.
Как поднос над небесами!
Соня: Ты мигаешь, мигаешь,
мигаешь…

Інші перекладачі залишили в перекладі окрему ознаку уявлення про чай (О. Щербаков – *чайник*); окрему ознаку уявлення про тацю (В. Орел – *Я лечу, как подстаканник*), М. Лукаш – уявлення про процес чаювання (*Понад нами пролітай, Як сідаєм ми за чай).* У наведених перекладах відтворена прагматична функція оригіналу – розсмішити дітей, збережені окремі домінантні образи-компоненти оригіналу (зауважимо, що в кожного автора – свій). Для аналізованого твору такий підхід можна вважати прийнятним. Уявимо, що хтось із перекладачів дозволив би собі точно відтворити основні образи-компоненти оригіналу (мерехтіння, маленький кажан, таця для чаю високо в небі), – навряд чи розсмішив би українських дітей такий переклад:

Кажаночку, мерехти!
Я побачу, хто є ти.
Наче в небі пролітає
Таця для подачі чаю,
Чаю, чаю, чаю…
(Переклад наш – *Л. П.*)

Як бачимо, в роботі з наведеним текстом перекладачі беруть до уваги основну прагматичну функцію оригіналу. Нагадаємо:

ранжирування того, що потребує відтворення в тексті перекладу, залежить від стилю тексту оригіналу [5]. Теоретики перекладу пропонують виокремити перекладацьке суперзавдання, надавши перевагу референції чи прагматиці. Для текстів наукового й офіційно-ділового стилю таким суперзавданням є відтворення референції; для художнього стилю – прагматики, для публіцистичного – і референції, і прагматики. Поетичний текст є різновидом художнього, отже, відтворення прагматичної функції як основне завдання перекладача не має викликати заперечень. Можна було б погодитися із таким підходом, якби не необхідність показати картину світу автора, зв'язки, які він установлює між його фрагментами, почуття, емоції та специфіку їх вербального вираження, ідіостиль. У такому контексті виникає потреба в розмежуванні видів прагматичних функцій.

Якщо основна прагматична функція – розсмішити, показати недоладність, нелогічність чогось, то перекладачі нехтують точністю відтворення образу оригіналу на користь створення картини, що викликала б сміх у носіїв мови перекладу. У роботі з ліричними віршами вони намагаються відтворити домінантні образи-компоненти оригіналу, передати не тільки почуття, а й картини світу авторів оригінальних поетичних текстів.

І все ж іноді перекладач зіштовхується з необхідністю зміни образу на користь фактору адресата перекладу: щоб забезпечити повне розуміння ідей авторів оригіналу реципієнтами перекладу, менш відомий їм образ доводиться заміняти. Розглянемо таку заміну на прикладі перекладу вірша поетеси Емілі Дікінсон «We never know how high we are». Подамо текст оригіналу, а поряд – наш переклад, у якому відтворені всі домінантні образи. Жирним шрифтом виділимо образ, котрий потребує заміни з огляду на фактор адресата перекладу:

We never know how high we are *Till we are called to rise;* *And then, if we are true to plan,* *Our statures touch the skies –* *The Heroism we recite* *Would be a daily thing,* *Did not ourselves the Cubits warp* *For fear to be* ***a King*** [150]. Емілі Дікінсон	*Як високо злетиш – цього не знаєш,* *Бо крила ще свої не розправляв.* *Якщо життєвий план ти гарний маєш –* *Піднімешся до неба, як бажав.* *Відвага, мужність, про які читали,* *Були б щоденно поміж інших тем,* *Якби не страх, який всі здавна знали:* *Насправді важко бути* ***королем.*** (Переклад наш – *Л. П.*)

Українському читачеві може не зовсім зрозумілою може стати ідея «важко бути королем», тому цей образний компонент ми вирішили замінити в перекладі:

Відвагу, мужність, про які читали,
В житті щоденно проявляв би ти,
Якби ж то ми про страх такий не знали,
Що боляче упасти з висоти.

Отже, практика роботи перекладачів свідчить, що вони виокремлюють два типи головного перекладацького завдання: а) відтворити в перекладі основну прагматичну функцію вірша так, щоб її впливовий ефект не відрізнявся від ефекту оригіналу (і тоді збереження метафоричного образу не вважають обов'язковим); б) передати в перекладі не тільки основну прагматичну функцію, а й світосприйняття автора, його оцінки, почуття, специфіку асоціативних зв'язків – у такому разі відтворити метафоричні образи мовою перекладу більше, ніж бажано. Якщо метафора оригіналу не має прямого відповідника в мові перекладу, то повноцінне уявлення про картину світу автора може забезпечити виокремлення образних блоків, що формують метафору, і їх проєктування на мову перекладу. У перекладі важливо тримати в полі зору ще один об'єкт – фактор адресата. З метою забезпечення повного розуміння авторських інтенцій реципієнтом перекладу іноді доцільно зробити перекладацький вибір на користь адресата перекладу і рими, знехтувавши точністю образу, поданого в оригіналі.

Висновки. Узагальнюючи викладене, сформулюємо умови, що забезпечують повноцінне відтворення метафоричної образності оригіналу в перекладі поетичного тексту: 1) виокремлення образних блоків, які утворюють метафору; 2) розмежування основних образних компонентів і допоміжних компонентів, що підсилюють виразність образу; 3) передача основних образних компонентів засобами іншої мови; 4) вибіркове ставлення до допоміжних компонентів. За можливості – їх відтворення, за її відсутності – нехтування ними на користь збереження головної прагматичної функції та рими; 5) основним образним компонентом можна знехтувати, зробивши його заміну, якщо цього потребує забезпечення повного розуміння авторських інтенцій адресатом перекладу.

Дослідження висвітлило і перспективи подальшого розроблення проблеми – виявлення умов, за яких є обов'язковим відтворення в перекладі метонімії та порівняння.

Література:

1. Борисова О.В. Особливості відтворення метафори в українському перекладі роману Ф.С. Фіцжеральда «Великий Гетстбі». Київ. С. 17–22. URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_ jrn/soc_gum/ Mikks/2010_31/17_22.pdf.
2. Клименко О.Л. Відтворення образних лексико-стилістичних засобів в поетичному перекладі казкового твору. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2014. Вип. 45. С. 255–257. URL: https://lingvj.o a.edu.ua/a rticles/20 14/n45 /76.pdf.
3. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение : учебное пособие. Москва : ЭТС, 2001. 424 с.
4. Пелепейченко Л.М., Ревуцька С.М. Когнітивний досвід читача як орієнтир у перекладі синестетичної метафори. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. Вип. 62. 2016. С. 266–270.
5. Jensen A.A. cognitive approach to translating metaphor. Hermes. *Journal of Linguistics*. 2005. С. 184–205. URL: https://www. researchgate.net/ publication/314386154_Coping_with_Metaphor_A_ cognitive_approach_to_translating_metaphor.
6. Newmark Peter. A Textbook of Translation. Harlow : Pearson Education Limited, 2008. 292 p.
7. Ясинецька О.А. Переклад метафори як мовна репрезентація концептуальних картин світу. *Філологічні трактати*. 2010. Вип. 1. URL: https://www.researchgate.net/publication/279646863_Pereklad_ metafori_ak_movna_reprezentacia_konceptualnih_kartin_svitu.
8. Перевод стихотворения Шарлотты Бронте «Life». София 11; Н. Шошун URL: https://stihi.ru/2012/11/01/3008.
9. Обзор некоторых переводов «Алисы». URL: http://www. wonderland-alice.ru/perevod/.
10. Переводы «Алисы» URL: http://www.wonderland-alice.ru/ translations/.
11. Льюїс Керролл. Вірші з роману «Аліса в Країні Чудес» / переклад Миколи Лукаша URL: http://www.ae-lib.org.ua/texts-c/carroll__ alices_ adventures_in_wonderland_verses__ua.htm#05.

Pelepeychenko L. Image components of the original as a guideline in translation of the poetic text metaphors

Summary. The article deals with the problem of representing metaphor in translation of poetic text. Information about the specificity of poetic text translation and approaches to working with metaphors found in it is summarized. The conventional approach to preserving metaphors in the translated text is outlined: rendering metaphors is desirable if it does not contradict the aesthetic norms of translation. It is detected that well-known talented translators often neglect the accuracy of metaphorical imagery in favor of rendering a pragmatic function.

It has been proved that in the case of neglect of the main image components, in general, the pragmatic function of the metaphor can be preserved in the translated text, however, the features that represent the author's worldview, feelings, evaluations, and individual style are lost. Preserving or neglecting main image components of the original depends not only on the text belonging to the style, but also on the type of the pragmatic function of the text. If the pragmatic function of the text is to make the addressee laugh, image components of the original can be neglected in translation, since humor is specific to representatives of different linguistic communities. Other pragmatic functions of poetic texts make it necessary to render image components of the metaphor in order to represent the author's worldview and individual style. An important factor in the choice of translation strategy is the factor of addressee, which allows the replacement of the main image components provided that the author's intentions are preserved.

The conditions that are necessary for the accurate rendering of the metaphorical imagery of the original in the translated text have been substantiated in the article. They are: distinguishing between main image components, which form the metaphor, and auxiliary ones, which enhance image expressiveness; identifying the pragmatic function of the metaphor in the original text and preserving it in translation; ensuring a complete understanding of the author's intentions by the recipient of the translation. It has been proved that main image components should be compulsory for the translated text whereas auxiliary ones are optional.

Key words: metaphor, main image components, auxiliary image components, translation, pragmatic function, addressee of the translation.